

การศึกษา

บางกอก

เมื่อพูดถึงเมืองบางกอก คนไทยทุกคนก็คงจะรู้จักกันดีว่าหมายถึง กรุงเทพมหานคร ซึ่งคนต่างชาติมักเรียกกันว่า Bangkok (แบง-ค็อก) แม้แต่ตารางการบินในประเทศและต่างประเทศก็มักขึ้นจุดหมายว่า Bangkok หรือ BKK

หนังสืออักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยฉบับราชบัณฑิตยสภา อธิบายคำว่า บางกอก ไว้ว่า เป็นชื่อที่ชาวต่างประเทศเรียกกรุงเทพมหานคร เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า Bangkok มีที่มาจากคำ ๒ คำรวมกัน คือ “บาง” หมายถึง ตำบลริมน้ำ และ “กอก” หมายถึง ต้นมะกอก คำเดิมเป็นชื่อที่คนไทยใช้เรียกบริเวณที่ตั้งของเมืองธนบุรี ซึ่งยกฐานะเป็นเมืองในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ระหว่าง พ.ศ. ๒๐๘๑-๒๑๑๑ บริเวณดังกล่าวเดิมเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านประมงห่างจากปากน้ำเจ้าพระยาประมาณ ๒๕ กิโลเมตร และเจริญเติบโตขึ้น เนื่องจากอยู่ในเส้นทางเดินเรือจากปากน้ำไปยังพระนครศรีอยุธยา ถึงแม้จะตั้งขึ้นเป็นเมืองธนบุรีแล้ว แต่ชาวบ้านยังคงเรียก

ชื่อว่า บางกอก ในแผนที่ซึ่ง เดอเลอมาร์ (De le Mar) นายช่างที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส โปรดให้ส่งมาช่วยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในการทำนุบำรุงบ้านเมืองเขียนขึ้นเพื่อแสดงแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ปากน้ำถึงพระนครศรีอยุธยา ปรากฏว่ามีชื่อเกาะบางกอกอยู่ตรงบริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองธนบุรีด้วย

ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงย้ายราชธานีมาตั้งทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามกับกรุงธนบุรี และได้โปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีสมโภชพระนครและพระราชทานนามราชธานีแห่งใหม่ว่า “กรุงเทพมหานครบวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยามหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” ต่อมาในรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้แปลงสร้อยที่ว่า “บวรรัตนโกสินทร์” เป็น “อมรรัตนโกสินทร์” ชื่อราชธานีแห่งใหม่นี้ ได้มีการเรียกย่อเป็น กรุงเทพฯ บ้าง กรุงรัตนโกสินทร์บ้าง และพระนครบ้าง แต่ชาวต่างประเทศยังคงเรียกว่า บางกอก ตามชื่อเดิมของเมืองธนบุรีที่มีมาตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา.

อิสริยา เลาคีตราแนก